

Kajúcne bohoslužby – 28. október 2021

Vzdych: *Zmiluj sa nado mnou, Hospodin, lebo chradnem, uzdrav ma, Hospodin, lebo mi kosti meravejú. Moja duša je veľmi vystrašená a ty, Hospodin, dokedy...? Obráť sa, Hospodin, vyslobod' moju dušu, zachráň ma svojou milosťou! Amen (Ž 6,3-5)*

Pieseň: č. 154 – *V mene Boha najvyššieho...*

Pieseň: č. 281 – *Skala vekov jediná...*

Vzdych: *Hospodin je útočiskom utláčanému, útočiskom v čase súženia. V teba dúfajú tí, čo poznajú tvoje meno, veď ty, Hospodin, neopúšťaš tých, čo Ťa hľadajú. Amen (Ž 9,10-11)*

Modlitba:

Otče náš nebeský, aj my Ťa hľadáme v nádeji, že sa nám dáš poznať, preto v pokore a poníženosti sa chceme postaviť pred Teba v tejto chvíli, aby sme vydali počet zo svojho života: zo svojich skutkov, túžob a myšlienok, ktoré poznačujú a formujú náš vzťah s Tebou. Veď na nás útočia všelijaké myšlienky, stretávame sa s pokusmi o spochybňovanie Tvojich právd a platnosti Tvojho slova. Sme napádaní aj pre svoju vieru a presvedčenie o správnosti niektorých zásad nášho života. Ty nás učíš a vedieš k životu, ktorý sa riadi podľa Tvojho slova. S tým súvisí aj odmietanie mnohých lákavých možností zdanlivej slobody, neviazanosti a voľnosti. A keď chceme byť pevní vo viere a verní Tebe, sme považovaní za zbabelcov a neschopných prijímať nové veci. Tento zápas nás vie veľmi ničiť a oberať o silu. Odpusť nám naše slabosti, ak nevieme vytrvať a odolať pokušeniam vziať si veci do vlastných rúk. Odpusť, že nás to ničí a tak z maličkostí vyrastú veľké problémy a náš život sa niekde zasekne a nevieme sa z tej akoby pasce vyslobodiť.

Hľadáme preto Tvoju tvár, prosíme o Tvoju pomoc, aby si sa k nám sklonil, vo svojom slove nám dal potešenie a aby si nás obdaril Duchom pokánia, veď sami od seba činiť pokánie nedokážeme. Vieme, že u Teba môžeme nájsť pomoc a vyslobodenie, že nám vieš dať porozumieť tomu, čo je pre náš um zahalené, a tak prijať Tvoju nepochopiteľnú milosť a odpustenie. Prosíme, nech nás usmerní a pozdvihne Tvoje slovo i dnes, požehnaj teda naše spoločenstvo s Tebou. **Amen**

Žalm 73 – „Pochopil som...“

¹ Asáfov žalm. **Aký dobrý je Boh k Izraelu, k tým, čo majú čisté srdce!** ² No moje nohy takmer odbočili, kroky sa mi skoro skĺzli. ³ Závidel som totiž pyšným, keď som videl, ako si bezbožníci pokojne žijú. ⁴ Veď ich nič netrápi, telo majú zdravé a vypasené. ⁵ Lopotu smrteľníkov nepoznajú, nebývajú postihnutí ako iní ľudia. ⁶ Preto nosia pýchu ako náhrdelník, odievajú sa rúchom násilia. ⁷ Oko im z tuku vyčnieva, srdce majú plné výmyslov. ⁸ Posmievajú sa a zlomyseľne hovoria, povýšene hrozia násilím. ⁹ Ústa dvíhajú proti nebu, jazyk im behá po zemi. ¹⁰ Preto sa ľud k nim obracia a dychtivo sa napája. ¹¹ Hovoria: „Ako sa to dozvie Boh? Pozná to Najvyšší?“ ¹² Naozaj, takí sú bezbožníci: stále bez obáv hromadia majetok. ¹³ Zbytočne som teda dbal o čistotu srdca a ruky si umýval v nevine. ¹⁴ Dennodne som bitý, každé ráno bývam trestaný. ¹⁵ Keby som si povedal: „Budem teda hovoriť ako oni, spreneveril by som sa pokoleniu tvojich synov.“ ¹⁶ Keď som uvažoval, ako tomu porozumieť,

zdalo sa mi to ťažké. ¹⁷ **Len keď som vošiel do Božej svätyne, pochopil som, ako skončia.** ¹⁸ Veru, staviaš ich na klzké miesta, necháš ich padnúť do záhuby. ¹⁹ Ako rýchlo vyjdú navnivoč, zmiznú, hrôzou zahynú! ²⁰ Ako po prebudení zmizne sen, tak, Pane, zavrheš ich obraz, keď sa zobudíš. ²¹ Keď sa mi srdce roztrpčovalo a pichalo ma v ľadvinách, ²² bol som hlupák, človek bez rozumu, bol som pred tebou ako dobytča. ²³ **Ja však zostávam stále s tebou, držíš ma za pravicu.** ²⁴ **Budeš ma viesť podľa svojho zámeru a potom ma prijmeš do slávy.** ²⁵ **Koho mám v nebi? Keď som s tebou, v ničom na zemi nemám záľubu.** ²⁶ **Aj keď mi chradne telo i srdce, Boh mi naveky bude skalou srdca i údelom.** ²⁷ Tí, čo sa od teba vzdiaľujú, zahynú. Zničíš každého, kto sa ti spreneverí. ²⁸ **Mňa však Božia blízkosť blaží.** V Pánovi, Hospodinovi, mám útočisko, preto ohlasujem všetky tvoje skutky.

Milí Bratia a milé Sestry,

Na našich dnešných kajúcnych bohoslužbách sme čítali Asáfov žalm, ktorý je osobným vyznaním o tom, ako žalmista zmýšľal, ako cítil, a hlavne: ako hľadal a našiel riešenie pre svoj vnútorný problém, ktorý ho trápil. Isteže bez tohto riešenia by zostal v srdci zahorknutým, možno aj na Hospodina urazeným človekom. Totiž trápili ho otázky okolo spravodlivosti. Je to oblasť, v ktorej zvykneme byť citliví, neznášame nespravodlivosť, búrime sa proti nej a to nás zvnútra zožiera.

Tak cítil veľkú krivdu a nespravodlivosť aj Asáf vo svojom srdci. Jeho myšlienky mu nedali pokoj, lebo sa nevedel v duchu vysporiadať s tým, ako je to možné, že spravodlivý Hospodin to tak nechá, nezasiahne, alebo snád predsa neexistuje spravodlivosť? Dobré je, že sa to tak pre nás zachovalo, lebo tieto pocity aj my poznáme. A spolu s Asáfom poznáme aj to, že keď v nás takéto myšlienky začnú pôsobiť, potom nemáme pokoja, stále viacej nás to znekludňuje a zle vplýva na celú našu bytosť.

Asáfov žalm na začiatku konštatuje: *„Aký dobrý je Boh k Izraelu, k tým, čo majú čisté srdce!“* Áno, Boh je dobrý k svojmu ľudu, tento fakt prežívajú a potvrdzujú tí, čo majú čisté srdce. Aj Pán Ježiš hovorí, že sú *„Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“* (Mt 5,8). Vidieť, uzrieť Ho vo svojom živote, objaviť Jeho dobrotu je možné čistým srdcom, ktoré je Mu otvorené, je pod Jeho ochranou a On môže v ňom konať svoje dielo. Zrejme to aj žalmista takto prežíval, až dovtedy, keď sa začal viacej venovať zisteniam o šťastí bezbožníkov, čo prinieslo niekoľko otázok do jeho života. Totiž malo to za následok takmer narušenie jeho vzťahu a spoločenstva s Hospodinom.

Vtedy sa stalo to, o čom hovorí: *„No moje nohy takmer odbočili, kroky sa mi skoro skĺzli. Závidel som totiž pyšným, keď som videl, ako si bezbožníci pokojne žijú. Ved' ich nič netrápi, telo majú zdravé a vypasené.“* Mohli by sme pokračovať v jeho zisteniach, ale toľko úplne stačí. Veru, aj my si často hovoríme, ako to, že tí nespravodliví, sebeckí, bezbožní, takí-onakí ľudia môžu beztrestne páchať hocičo a nič sa im nestane... Dará sa im, ich činy sú bez následkov. Oproti tomu Asáf žije čestne, spravodlivo, a predsa má kopu problémov a zápasov. Má to význam, oplatí sa byť spravodlivý? Žalmista má pocit, že nie: *„Zbytočne som teda dbal o čistotu srdca a ruky si umýval v nevine. Dennodenne som bitý, každé ráno bývam trestaný“*. Aké deprimujúce zistenie! Ako veľmi

dobře to vie náš nepriateľ, satan využiť, - a my by sme si ani nevšimli, že to on nás tým trápi... A jeho veľké pokúšanie prichádza tak, že zasadí alebo chce zasadiť v našom srdci závišť. Ako aj Asáf priznáva, že závidel pyšným, keď videl, ako pokojne si žijú. Závišť je vždy aj znakom nespokojnosti s tým, čo mám, preto závišťou sa previníme predovšetkým proti Bohu.

Bratia a Sestry, koľkokrát sa slovom, myšlienkami, dokonca i skutkami previníme preto, lebo takéto svoje Asáfovým myšlienkam podobné horké myšlienky nevieme držať na uzde a ony nás premôžu! To náš nepriateľ nás chce odlúčiť tak od nášho Pána, aby sme Ho spochybnili, aby sme nevideli význam toho a zmysel v tom, že žijeme podľa Jeho vôle. A našou slabosťou je, ak mu v tom povolíme, lebo sa oddáme závišti, či sebaľútosti a necháme sa zviest'.

Avšak Asáf neuvoľnil priestor týmto myšlienkam, lebo vo svojom vnútri vedel, že toto zmýšľanie je zvodné a falošné. *Keby som si povedal: „Budem teda hovoriť ako oni, spreneveril by som sa pokoleniu tvojich synov.“* To však on nechcel, preto hľadal východisko.

„Keď som uvažoval, ako tomu porozumieť, zdalo sa mi to ťažké. Len keď som vošiel do Božej svätyne, pochopil som, ako skončia.“ Asáf nechcel riešiť sám, čo sám riešiť nevedel. Ale vedel, kde má hľadať odpoveď: v Božej prítomnosti, u Neho. Vošiel do Božej svätyne, čiže predstúpil pred Hospodina a určite vylial Mu svoje srdce. Totiž výsadou Božích dietok je toto úprimné a dôverné spoločentvo s Ním, že môžeme predstúpiť pred Neho a môžeme Mu úprimne povedať a Jemu predostrieť všetko.

V tomto úprimnom konaní žalmista dostal iný pohľad, nové videnie na celú problematickú vec. Pochopil to, čo dovtedy nedokázal pochopiť. Lebo pred Božou tvárou sa veci dostanú do iného svetla, zdajú sa byť veci inakšie, On nám dokáže dať taký pohľad, aký sami od seba nemáme. Preto nás tento žalm vyzýva, aby sme riešili tieto svoje kritické duchovné stavy tak, ako to urobil Asáf, teda hľadaním Božej tváre, v Jeho prítomnosti. Aby sme sa nenechali vzdialiť od Pána, keď prežívame duchovné krízy, ale naopak o to viacej sa držíme Jeho a hľadáme istotu pre svoj život u Neho.

Bratia a Sestry, isteže môžeme konštatovať, že kajúcne príležitosti, ako aj tieto bohoslužby, majú slúžiť práve k tomu, aby sme sa nestratili v problémoch, aby nás nepremohli, ale aby sme našli cestu späť, respektíve, aby sme sa upevnili v tom, čo je náš údel: totiž že môžeme mať účasť na Božej добрote. *„Ja však zostávam stále s tebou, držíš ma za pravicu“*. Zostať a zotrvať v Jeho spoločnosti je tá najlepšia vec.

Žalmista si je vedomý toho, že napokon nič nezáleží na ňom, ak ho Boh nepodrží. Aj zostať a vytrvať môže len preto, lebo On ho drží. Vlastné ľudské úsilie samo o sebe nestačí, sme slabí na to, aby sme mohli vytrvať pri Ňom, držať sa Jeho. Ale je to predsa možné preto, lebo On svojich podrží. *Držíš ma za pravicu* - čiže, aj keby som povolil, Ty ma nenecháš a nepustiš. Zotrvať v tejto ochrane dáva viere nový rozmer a presvedčenie: *„Budeš ma viesť podľa svojho zámeru a potom ma prijmeš do slávy“*. Už je druhotné, aké miesto, pozíciu, úspech Jeho človek dosiahne, veď netúži po zemskej sláve, ale mu záleží na poslušnosti, aby sa vedel Božiemu

plánu prispôsobiť. Jeho život má nebeský rozmer a sústreďuje sa na slávu, ktorú mu chystá Pán vo svojom kráľovstve.

„Koho mám v nebi? Keď som s tebou, v ničom na zemi nemám záľubu.“ Žalmista bol pozdvihnutý zo svojej duchovnej krízy vtedy, keď pozdvihol svoj zrak z pozemských pomínutelných hodnôt života k tým večným. Pochopil: Byť s Hospodinom je najväčšie blaho, ktoré nič nemôže prevýšiť. On je život a v ňom je život. *„Aj keď mi chradne telo i srdce, Boh mi naveky bude skalou srdca i údelom.“* To platí aj vtedy, keby ho opúšťali sily, keď ho premôže staroba, nemoc a nimi súvisiace obmedzenia; dokonca nielen telo ale i srdce, teda duša môže chradnúť. Avšak mať v Pánovi skalú života znamená istotu nado všetko, istotu, ktorá nesklame. Je to väčšie bohatstvo, ako získať vysokú pozíciu a priaznivcov, mať úspechy a moc, vyhnúť sa spravodlivosti, ktorá by odhalila nekalé veci. Prežívať Božiu ustavičnú prítomnosť a prajnosť je oveľa viac, ako mať sa čím chváliť – avšak nie v ňom. Žalmista si vlastne uvedomuje, ako je mu dobre, aký je bohatý, keď vidí oproti sebe tých, ktorých čaká strašný koniec, na čo v prítomnosti nemyslia. Lebo správne hodnotiť človeka nie je možné na základe krátkeho úseku, ale na základe jeho celého trvania v živote.

Žalmista je rád, keď si pomyslí, aké úžasné je mať ruku v Božej ruke, v istote, že z tej ruky ma nikto a nič nevytrhne. Je šťastný, keď myslí na koniec svojho života, pretože má živú nádej, že jeho Spasiteľ žije, veď Ho má v nebi, a túto radosť neprevyšuje žiadna iná záľuba tu a zemi.

„Mňa však Božia blízkosť blaží“. Je to radostné poznanie, istota v neistote, sila v zápasoch: Božia blízkosť je skúsenosť, ktorá je istejšia a silnejšia v skúškach a nerozplynie sa a nesklame. Môže chradnúť telo i duša, On zostáva silou, útechou a záchranou, ktorá nekončí tam, kde sa dostane k slovu smrť, ale platí *naveky*. Pretože Boh vystrel svoje ruky k nám v Ježišov Kristovi, koho máme v nebi, ale predsa mocne prítomného vo svojom živote. A volá nás i teraz k tomu, aby takto naša duša v ňom odpočinula, keď v bojoch ustala. *Amen*

Modlime sa:

Drahý Pane Ježišu, ďakujeme za to, že Ty si tou Božou vystretou rukou, ktorá nás chráni, vedie a podrží pred pádom či sklamaním. Zároveň si nám priniesol o to viac, že v Tebe máme večnú nádej a v znamení odpustenia hriechov aj spasenie. Ďakujeme, že pred nami odhaľuješ svoju pravdu a spravodlivosť, pred ktorou by sme ani my neobstáli, ak by si sa nás Ty nebol zastal.

S kajúcim srdcom Ti vyznávame, že často prežívame horkosť až hnev z toho, že určité naše skúsenosti ukazujú, že veci sa zdajú byť nepspravodlivé. Odpusť, že nás to niekedy veľmi hnevá a zarmucuje, dokonca pochybujeme o tom, či sa oplatí žiť v poslušnosti Tebe. Odpusť, že nás to niekedy vábi a naplňuje závisťou. Ďarchu toho všetkého teraz prinášame pred Teba, aby v Tvojej prítomnosti sme prežili že si sňal z nás naše bremená.

Prosíme, neodopri nám svoju spoločnosť, drž nás aj keby sme Tvoju ruku chceli pustiť a zachovaj naše spoločenstvo s Tebou tak, že by sme mysleli vždy na nám pripravený koniec, na údel Tvojich dietok. Veď nás k radosti v Tebe. Utiš nás, aby sme sa nerozčulovali nad tými, ktorí majú úspech a žijú si v klúde bez bázne Božej. Daj nám prestať sa hnevať a o to viacej očakávať Teba. Aby naša duša odpočinula v Tebe, keď ustala v bojoch. Veď dôvodom našej nádeje je Tvoja nespravodlivá smrť, ktorou si nám získal spravodivosť pred nebeským Otcom. Ďakujem, že Ťa máme a prosíme, zostaň s nami tu a raz nás pozdvihni k sebe, tam do Tvojej slávy. *Amen*

Otče náš...

Požehnanie...

Záverečná pieseň: č. 285 – *Na Krista svoje hriechy zložil som už cele...*